

Odborný časopis o biomase a informační zpravodaj Českého sdružení pro biomasu

Číslo 19

Leden 2005

Poslední úvodník stávajícího předsedy

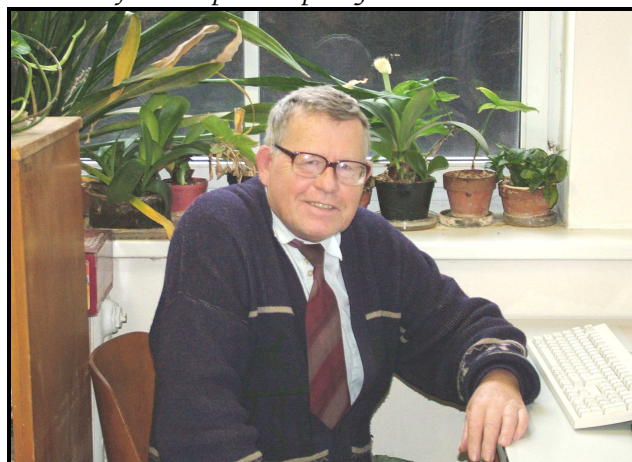
Vážení členové Biomu,

je to naposled, co se na Vás obracím jako předseda CZ BIOM s úvodníkem našeho časopisu. Skončilo moje poslední volební období. Vždy jsem prohlašoval, že jakmile bude dostatek mladých členů Biomu, vhodných k vykonávání funkcí, nebudu na pozici předsedy dále kandidovat. Tato situace nastala a budoucí funkcionáři jsou k dispozici. Trochu mě mrzí, že se zřejmě mezi sebou dohodli o budoucím předsedovi, takže si asi většího volebního boje neužijeme. Řada mých mladších kolegů v CZ Biomu má svoji vizi o budoucnosti, organizační formě a aktivitách a mohu předeslat, že jsou to vize velkolepé a pro mě by stačilo, kdyby se naplnily alespoň z poloviny.

Především bude CZ Biom profesním sdružením, které bude usilovat o hospodářskou prosperitu různých podnikatelů (kompostářů, provozovatelů bioplynových stanic, kotelen, pěstitelů a pod.). I když jsem měl v minulosti obdobné snahy, zčásti se to podařilo u kompostářů, kde se Biom již oficiálním profesním sdružením, které je členem Evropské kompostářské sítě. Bohužel v ostatních oblastech jsme byli spíše diskusním klubem a organizací šířící osvětu a zahraniční poznatky a to snad je také důležité, alespoň pro některé naše členy. Podnikatelská činnost Biomu bude zaměřena na certifikace všech druhů, zejména kompostů a biodegradabilních plastů, jak je v zahraničí zvykem, že tyto aktivity provádějí kompostářské Svazy. Moje snahy připravit pro tyto aktivity půdu rozběsnily pracovníky Státní zkušebny a referenty na ministerstvu zemědělství a pořádají na mě štvaniči vedenou na různých mých přednáškách a internetu s vyhrožováním soudním stíháním, ztrátou zaměstnání a pod. Jelikož jde o složitou právně odbornou záležitost, pojednávám o ní na jiném místě tohoto čísla časopisu, kde pochopíte, že nejde o prosazování nejen mých názorů, ale i současného předsednictva. Nakonec celá má téměř osmiletá činnost předsedy byla provázána většími nebo menšími bitvami s důležitými lidmi nebo organizacemi a můžu konstatovat, že spíše byly tyto bitvy vítězné a na slova předsedy Biom nakonec vždycky došlo.

I když moje rozhodnutí byly v předsednictvu diskutovány a usměrňovány, jednu záležitost, která ovlivnila CZ Biom v

České republice na rozdíl od dalších evropských Biomů, jsem si prosadil proti stanovisku tehdejších fytoenergeticů a pěstitelů technických rostlin. V této době jsem byl již jako předseda CZ Biomu požádán, abych sestavil samostatný Svaz kompostářů. Jelikož jsem tušil důležitost spojení problematiky obnovitelných energií a kompostování a spojovacímu článku "biozplynování" jsem přikládal zvláštní důležitost, podařilo se mi přesvědčit předsednictvo o organizaci odborných sekcí cca v současné podobě. CZ BIOM tak zahrnuje na rozdíl od ostatních Biomů aktivity vyplývající z řady dalších technologií trvale udržitelného rozvoje. Dnes po letech již nepochybujeme o tom, že ekologické nakládání s bioodpady a sekvestrace uhlíku ve formě stabilizovaných kompostů je stejně důležitá jako substituce fosilních paliv biopalivy.



I když jsem byl zakládací člen Biomu, zprvu jsem vykonával funkci tajemníka prvního našeho předsedy Ing. Šimona. Po svém zvolení do funkce předsedy jsem zjistil velký úbytek financí na účtu a v pokladně Biomu, šlo o zpronevěru členských příspěvků za dva roky, kterou provedl bývalý pokladník. Začátky mého předsedování byly touto záležitostí poznamenány a snažil jsem se po celé období využít každé příležitosti, veřejných soutěží a projektů k získání finančních prostředků pro Biom a proto dosahuje v posledních letech roční obrát Biomu milionových částek.

Druhá záležitost, kterou jsem byl dosti poznamenán bylo odmítnutí názoru Biomu, které jsem prezentoval na senátním semináři o energetice. Tyto moje přednesené názory jsou dnes v souladu s akčním plánem Biomu i s ministerským scénářem rozvoje energie z biomasy. Tehdy předsedající senátor

Topolánek zesměšnil přístupy a snahy Biomu a prohlásil, že Biom chce připravit horníky o práci a státní rozpočet o peníze. Po třech letech, kdy byly otevřeny energetické kapitoly našeho připojení k EU a obnovitelné energie byly od EU v České republice požadovány, byly přístupy CZ Biomu plně rehabilitovány. I další moje funkční období bylo provázáno nejdáním bojem např. o dotace na energetické rostliny, dotace na komposty, o možnost pěstování energetického štovíku bez administrativních omezení. Téměř rok mi trvalo, než jsem rozkryl kauzu o nadlimitních dioxinech při spalování biomasy a zjistil podvodné jednání účastníků této kauzy ve prospěch jedné plynárenské společnosti. Nebál jsem se ani mafii v odpadovém hospodářství, které hystericky reagovaly na mé snahy o ekologické nakládání s čistírenskými kalů. Po celé období mého předsedování jsem výrazně neměnil své názory a snažil jsem se jednat s každým členem Biomu, který mě navštívil, posloužit a poradit tam, kde jsem to dovedl nebo doporučil kontakty na další specialisty v našem svazu. Práce předsedy

byla pro mě potěšením a budu se těšit z realizace vizí mých pokračovatelů, kteří v dohledné době vytvoří profesionální sekretariát, ve kterém budou sedět čtyři další placení zaměstnanci Biomu, kteří v době, kdy nebudou vyřizovat telefonní dotazy široké veřejnosti budou pracovat na výzkumných grantech a projektech. To bude jiná sláva, než můj často kritizovaný sekretariát. Závěrem bych chtěl poděkovat svým dlouholetým spolupracovníkům Ing. Sladkému, Dr. Petříkové a p. Novotnému, všem kteří mě pomáhali a podporovali, pogratulovat jim, že se ve zdraví dožili generační změny v Biomu.

Se srdečnými pozdravy myslím na Vás všechny a přeji Vám šťastný Nový rok 2005.

S pozdravem

stále ještě váš předseda

Ing. Jaroslav Váňa, CSc.

Co mi dala činnost v CZ BIOM

Připravuje se Valná hromada Sdružení a s ní spojené volby nového předsednictva. Hodí se proto přispět do diskuze páru postřehy očima výkonného zemědělce.

Z počátku jsme hledali náplň co, jak, čím a s kým dělat. Po vyjasnění vztahů a po zvolení p. Ing. Jaroslava Váni předsedou Sdružení CZ Biom začala skutečná činnost. Na úseku pěstování a využívání energetických rostlin byly získány a na několika Tématických dnech předvedeny posbírané poznatky a zkušenosti. Výsledkem jsou produkující plantáže energetických bylin i dřevin a postupné budování obecních i domovních kotelen na biopaliva.

Obdobně se vyvíjelo i seznamování se zkušenostmi a provozem bioplynových stanic a využívání vyprodukovaného plynu, Členové Sdružení

měli možnost navštívit bioplynárny v Česku, Rakousku i Německu. Zde se mohli seznámit s oběma provozovanými systémy, mokrým (s biofermentory) i suchým (se zplynováním v uzavřených kojích).

V rámci CZ Biomu vznikla i sekce pro pěstování konopí, která se významně zasloužila o propagaci jeho znovupěstování s minimem ruční práce.

Závěrem mohu konstatovat, že CZ Biom se podílel na popularizaci využívání přírodních zdrojů energií a jsem vděčen za to, že jsem se mohl při tom aktivně podílet.

Nově zvolenému předsednictvu přeji, aby vybudované standarty nejen obhájilo ale dále zdárně rozvíjelo.

Václav Novotný, člen předsednictva –
předseda pěstitelské sekce CZ-BIOM

10 let CZ BIOMu – a jak dál ?

Necítím se povolán hodnotit celou desetiletou historii činnosti našeho sdružení. To jistě v tomto jubilejním a shodou okolností i jinak přelomovém roce udělají povolanější. Co bych ale vyjádřit chtěl, to je můj osobní respekt a uznání těm, kteří CZ Biom přivedli na svět a vypiplali do současné podoby. Mám tím na mysli zejména zakladatele a současného předsedu Ing. Jaroslava Váňu, Ing. Vlastu Petříkovou, Ing. Václava Sladkého a další zasloužilé členy. Všem jmenovaným, ale i nejmenovaným, za jejich práci náleží velký dík.

Naše sdružení, velkou většinou odborné i laické veřejnosti respektované, vzniklo podle mne důsledkem kombinace spontánního nadšení a určité vize zúčastněných. To uvádím proto, že právě v současné době se toto sdružení ocitlo na křižovatce a bude potřeba podobné nadšení a hlavně

jasná vize pro pokračování započatého díla. Proč říkám na křižovatce? Protože jeden z hlavních dosavadních tahounů už došel k přesvědčení, že by vůdčí otěže rád předal dál. A také proto, že od doby vzniku sdružení do dnešních časů se zcela diametrálně změnila podmínka, které určovaly a víceméně i směřovaly dosavadní činnost sdružení. Vstup naší republiky do Evropské unie zásadně změnil nejen geopolitickou mapu našeho podnikatelského prostředí, ve kterém se bude napříště produkovat a využívat biomasa, ale také se změnila legislativní podmínka. A zřejmě asi ještě důležitější je fakt, že naše republika přijala na mezinárodním poli závazky v oblasti zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie na celkových zdrojích, ve snižování podílu biodegradabilních odpadů ukládaných na skládky a konečně také ve snižování produkce skleníkových plynů. To vše dohromady vytváří pro technologie založené na biomase zcela novou, dá se bez nadsázky říct

bezprecedentní situaci. Jak tuto historicky ojedinělou příležitost využijeme, bude už záležet pouze a jenom na nás.

Z důvodů výše uvedených stojíme dnes znovu na jakémsi začátku, obdobně jako před deseti lety. Ovšem se zcela jinou výchozí pozicí, ale obávám se, že ne se zcela jasnou a konkrétními vizí. V každém případě se teď budeme muset rozhodnout, jakým způsobem budeme dál postupovat.

Na jednání posledního předsednictva CZ Biomu zazněly hlasy o nutnosti profesionalizace naší práce. Na otázku, co je pod tímto termínem přesně myšleno, nezazněla vyčerpávající odpověď. Já sám pociťuji nutnost v budoucnu účinněji odstraňovat z cesty mnohé překážky, bránící rychlejšímu rozvoji technologií založených na biomase. Tedy v praxi naplňovat to, kvůli čemu jsem se stal členem tohoto sdružení. Pokud toto zabezpečí právě zmíněná profesionalizace, pak jsem všemi deseti pro. Obávám se však, že představy o konkrétní podobě profesionalizace CZ Biomu narazí hned v prvním okamžiku na všem známý problém, a to financování. Profesionalizaci lze totiž s dostatečnou přesností chápat jako synonymum pro placenou práci. A tady hned vyvstane otázka, kdo, co a za co, z čeho a pro koho bude profesionálně dělat. Takže se domnívám, že právě nastává ten pravý okamžik pro zahájení všeobecné otevřené diskuse na toto téma.

A hned si dovoluji tuto diskusi otevřít. Já profesionalizaci nepokládám prioritně za cíl Biomu. Spíše za jeden z možných způsobů nebo prostředků, který by měl umožnit co nejefektivněji naplňovat konkrétně definované cíle Biomu. Takže se domnívám, že další diskuse by se měla ubírat zcela jiným směrem, a to definováním cílů, které by chtěl Biom docílit. Pokládal bych za rozumné začít třeba tím, že si ze všeho nejdříve uděláme sami jakousi inventuru současného stavu. V ní bychom měli krátce, ale jasně pojmenovat vše, co přímo nebo nepřímo omezuje nebo dokonce brání rozvoji jednotlivých dílčích oblastí, souvisejících s produkcí a využíváním biomasy, a to včetně biodegradabilních odpadů.

Musí to být ovšem inventura po odborné stránce objektivní a nestranná, oproštěná od všech partikulárních zájmů. Pouze tehdy totiž bude mít šanci stát se obecně přijatelným základem pro následující a rozhodující etapu. Tou by mělo být definování ideálního cílového stavu v jednotlivých oblastech technologií založených na biomase a zároveň naznačení možných cest k jejich realizaci. Tím vyplavou na povrch a zviditelní se všechna kritická místa, technická i legislativní, která bude nutné systémově řešit s ohledem na další souvislosti, jako jsou závazky ČR v oblasti obnovitelných zdrojů energie, snižování bioodpadů na skládkách, omezování skleníkových plynů a podobně.

Z toho, co jsem uvedl, již vyplývá jedna zásadní otázka. A to, zda chceme být v budoucnu vnímáni odbornou i laickou veřejností jako spolek lobbyistů za naše partikulární zájmy, jakými se to v této společnosti jen hemží, nebo zda se budeme spíše

zasazovat o vytváření obecně prospěšného legislativního a podnikatelského prostředí, které by podporovalo realizace po všech stránkách stále dokonalejších projektů a technologií založených na biomase a bioodpadech. Přitom by strategický důraz měl být kladen na jejich postupné zdokonalování a přibližování ke konkurenceschopnosti a ekonomické soběstačnosti, a tedy s perspektivou postupného snižování přímých podpor formou dotací a jiných veřejných financí. Je přitom zřejmé, že podle zvoleného směru bude CZ Biom v budoucnu posuzován a podle toho s námi bude jednáno na úrovni ministerstev, parlamentu i na veřejnosti. Pokud se nám podaří průkaznými a nezpochybnitelnými argumenty přesvědčit příslušná vládní, parlamentní a další místa o obecné prospěšnosti našich cílů, směřujících zároveň k naplňování již dříve uvedených závazků naší republiky, pak jistě bude CZ Biom i nadále v blízké i vzdálenější budoucnosti respektovaným a nepřehlédnutelným subjektem.

Technologie založené na biomase a bioodpadech mají, objektivně vzato, jednu obrovskou a druhou velkou smůlu. Tou první je skutečnost, že technologie založené na biomase představují velice širokou problematiku, spadající do působnosti hned pěti ministerstev. Jsou to ministerstva životního prostředí, zemědělství, průmyslu a obchodu, místního rozvoje a zdravotnictví. Konkrétně počínaje pěstováním a produkcí energetické biomasy pod patronací MZe, přes shromažďování a využívání nejrůznější odpadní biomasy (MŽP, MZd), přes produkci etanolu, pevných biopaliv, bioplynu a následnou kogenerační výrobu elektrické energie a tepla (MPO) a mnoha dalšími aktivitami, s přímým dopadem na rozvoj venkova (MMR). Bohužel, pro žádné z nich to nepředstavuje natolik zásadní problematiku, aby se jí samostatně vážněji zabývalo. Spíš jsou to pro ně okrajové záležitosti. To je myslím jedna z hlavních příčin, proč se řešení i poměrně jednoduchých věcí, týkajících se biomasy, komplikují a vlečou neúměrně dlouho, a navíc často s nevalným výsledkem.

Přestože celkový prakticky využitelný potenciál technologií založených na biomase představuje cca 80 % z celkového potenciálu všech obnovitelných zdrojů energie (OZE), které jsou v podmínkách České republiky reálně k dispozici, přesto se její současná podpora nesrovnatelně nižší než je to u jiných, z hlediska společenského přínosu skoro až zanedbatelných druhů OZE. Každému přitom musí být jasné, který druh OZE bude rozhodovat o tom, zda naše republika čestně splní do roku 2010 a dále svoje závazky, k nimž se přihlásila, nebo ne. A tady se projevuje ta druhá velká smůla. Snad je to větší fotogeničností vrtící se větrné elektrárny nebo stříbřitě se lesknoucího fotovoltaického panelu na střeše horské chaty, které způsobují, že i sdělovací prostředky dlouhá léta majoritně věnují svou pozornost minoritním druhům OZE. Přitom bohužel i v tomto platí pořekadlo poslední doby: Kdo není vidět

a o kom se nemluví, ten jako by nebyl. V případě biomasy to platí také, ke škodě nás všech.

V rámci objektivitu je ale nutno přiznat, že částečně panující nedůvěra veřejnosti vůči biomase spoluzavinili někteří nekritičtí propagátoři biomasy sami. Mám teď na mysli například realizace některých technicky a ekonomicky až nesmyslných projektů centrálních kotelen na biomasu, budovaných v místech s rozptýlenou výstavbou, a tudíž zcela nevhodných pro jakékoliv centrální vytápění. Jejich zákonitě neekonomický provoz pak přesvědčil velkou část veřejnosti, že biomasa znamená a priori neúměrně drahou technologii. Dotace na tyto projekty představují nejen plýtvání veřejnými prostředky, ale navíc byla v těchto případech draze zaplácena naprosto negativní reklama. Změnit tento nepravdivý názor bude těžké, ale pro další rozvoj biomasy nezbytné. Bude nutné znovu a znovu v médiích připomínat, že obnovitelné zdroje v České republice představují z osmdesáti procent technologie založené na biomase, a pouze o zbylých dvacet procent se dělí ostatní druhy OZE, jejichž podíl každého z nich pak činí pouhých několik málo procent. A navíc ještě tyto druhy OZE (kromě geotermální energie) umožňují získávat energii pouze nahodile, podle okamžitého stavu počasí. To spolu s geografickým reliéfem České republiky vytváří zcela odlišné objektivně existující předpoklady pro jejich masové využívání, než je tomu v přímořských oblastech sousedního Německa a dalších států. V podmínkách kritického nedostatku veřejných finančních prostředků ve státní pokladně i v jiných veřejných zdrojích je nepochopitelné směřování hlavních finančních toků podpor do okrajových oblastí OZE. Je nasnadě, že tento fakt je důsledkem nepochopení společenských priorit.

Z toho, co zde bylo řečeno, vyplývá, že zřejmě největší brzdou pro biomasu a bioodpady je nedostatečně rychlá, věcná a konstruktivní komunikace mezi zmíněnými resortními a dalšími orgány, odpovědnými nebo spoluodpovědnými za vytváření optimálního legislativního a podnikatelského prostředí, s jednoznačně určenou až osobní odpovědností při řešení s biomasou související problematiky.

Navrhuji proto CZ Biomu, aby v souladu se svým prvotním a hlavním posláním inicioval jednání s výše uvedenými stranami na koncepčním vyřešení této problematiky. Jako nejvýhodnější se jeví vytvoření stálého koordinačního, konzultačního a informačního centra pro biomasu, které by zprostředkovávalo odborně fundovaný styk mezi pracovníky

ministerstev, parlamentu a odbornou podnikatelskou veřejností. Přímoú náplní práce centra bude:

- odborná spolupráce při vytváření podkladů pro legislativu
- vytvoření a provoz informačních databází a webových stránek o biomase a bioodpadech
- vydávání odborného časopisu Biomasa a bioodpady v papírové i elektronické formě
- pořádání odborných seminářů a exkurzí do vzorových a pilotních zařízení
- provozování poradenského střediska o biomase a bioodpadech
- fungování jako školící a dálkově vzdělávací zařízení pro celoživotní vzdělávání v oboru.

Činnost týmu odborníků ze zúčastněných stran bude probíhat zčásti externě, přičemž každá strana bude mít svého zástupce v řídicím orgánu centra. Jsem přesvědčen, že takovýto konkrétní týmový způsob řešení nejrůznějších odborných problémů, například při posuzování podkladů ve všech fázích tvorby legislativních aktů z mnoha různých pohledů a prováděných s konkrétní zodpovědností jednotlivých zúčastněných subjektů, přinese do této složité mravenčí práce jasný řád, potřebnou dynamiku a systematickosti, a zároveň maximálně oslabí narůstající zákulisní vlivy nejrůznějších lobbyistických skupin a vnášení informačních šumů, to vše se značně negativními důsledky. Zároveň by vytvořený tým odborníků byl garantem, že budou přijímána pouze taková řešení, která budou z obecného pohledu vyvážená a tedy nejvýhodnější.

Jsem přesvědčen, že vynaložené náklady na zřízení tohoto centra budou představovat jen zlomek škod nebo nezrealizovaných výnosů, které jinak vzniknou jako přímý důsledek dalšího pokračování nedostatečné koncepčnosti v této složité a rozsáhlé oblasti.

Závěrem bych chtěl ještě navrhnout kvšeobecnému posouzení menší doplnění názvu našeho sdružení, a to na České sdružení pro biomasu a bioodpady. Bioodpady sice tvoří nedílnou součást obecného pojmu biomasa, avšak z mnoha praktických důvodů, jak ve vztahu k veřejnosti, tak i ke státním a samosprávným orgánům, by bylo vhodné tuto sounáležitost jasně i v názvu deklarovat. S tímto úzce souvisí otázka zapracování do činnosti CZ Biomu doporučení z realizačního programu POH ČR o nakládání s BRO. To však už je téma na další samostatný článek.

Ing. Zdeněk Valečko
CZ BIOM

Zpráva o činnosti Bioplynové sekce v roce 2004

Činnost bioplynové sekce v uplynulém roce byla zaměřena zejména do těchto oblastí:

- Prezentace možností získání a využití energie z obnovitelných zdrojů, zaměření na bioplyn formou přednášek na odborných seminářích
- Poradenská činnost pro zájemce o výrobu bioplynu a jeho využití

- Exkurze na bioplynových stanicích, získávání informací ze zahraničí o technologiích výroby a využití bioplynu
- Příprava výstavby bioplynových stanic, zpracování studií, nabídek a přípravné projektové dokumentace

Realizace bioplynových stanic

ad 1) Prezentace

27. – 29.4.2004 ALDIS Hradec Králové

Účast na výstavní a doprovodné konferenci s názvem „Alternativní zdroje energie“

13. – 14.10.2004 Třeboň

Mezinárodní konference „Možnosti výroby a využití bioplynu“

spolupořadatel CZ-BIOM, přednášky členů CZ-BIOM hotel Anahof

Seminář „Využití bioplynu pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla“

přednášky členů BIOM

prosinec 2004 týdeník „Zemědělec“ 52/2004

článek s názvem „Z kejdy bioplyn – zatím první v kraji“

ad 2) Poradenská činnost

V průběhu celého roku byly poskytovány odborné rady zájemcům o zpracování biomasy s výrobou a využitím bioplynu

ad 3) Exkurze

27.2.2004 návštěva německé fy SMACK Biogas AG, Prohlídka bioplynové stanice Nietenu

18.10.2004 návštěva rakouské fy SATTLER AG Prohlídka bioplynové stanice ST. MARGARETTEN

listopad 2004 návštěva Zemědělské výstavy HANNOVER. Řada vystavovatelů prezentovala technologie na zpracování zemědělské biomasy s výrobou a využitím bioplynu, získání informací a prospektů.

ad 4) Příprava bioplynových stanic

V průběhu roku byla zpracována řada studií a nabídek pro výstavbu bioplynových stanic. Byla poskytnuta pomoc při vyřizování žádostí o poskytnutí státní podpory.

ad 5) Realizace

V období 05.–08.2004 byla postavena po delší době první bioplynová stanice na zpracování hovězí kejdy a další biomasy. Investor BOCUS Letohrad, Pardubický kraj. Uvedení do provozu v 09.2004.

2.12.2004 byl uspořádán „Den otevřených dveří“ pro zájemce s odborným výkladem.

*Zpracoval: Ing. Jan Kozák
předseda bioplynové sekce CZ-BIOM*



Nová bioplynová stanice v ČR

Po dlouhých 10 letech byla letos v září uvedena do provozu malá zemědělská bioplynová stanice v Letohradě (Pardubický kraj) zpracovávající hovězí kejdu s doplněním suroviny ze zpracovny masa a zbytků krmiva v celkovém množství 22 m³/den.

Na celkové investici 6 750 000,- Kč se podílel SFŽP částkou 1 824 tis. Kč ve formě dotace a částkou 2 432 tis. Kč ve formě bezúročné půjčky na dobu 10 let.

Žádost o dotaci byla podána v lednu 2003, smlouva se SFŽP byla uzavřena v březnu 2004, v květnu byla zahájena stavba, kolaudace a uvedení do provozu proběhlo na konci srpna.

Projektovaného množství bioplynu 570 m³/den bylo dosaženo začátkem října. Od té doby je trvale vyráběna a prodávána elektřina od dvou kogeneračních jednotek s výkonem 2 x 21 kWel.

Využití přebytečného tepla se uvažuje ve II. etapě a to k přípravě teplé vody pro míchání krmiva a zpracovnu masa.

Pro stavbu reaktoru 700 m³ s vestavěným plynojemem 350 m³ byla využita jedna ze čtyř skladovacích nádrží kejdového hospodářství o ø 15,43 m.

Technologické zařízení, kogenerační jednotky a rozvodna s velínem byly umístěny do stávajícího objektu.

Bioplynová stanice je vybavena jednoduchým automatickým řídicím systémem s vizualizací měřených veličin s možností ovládní chodu hlavních zařízení přes řídicí panel.

Jen díky využití stávajících zařízení bylo možné postavit tuto malou bioplynovou stanici za 6,75 mil. Kč a stanovit očekávanou návratnost této investice na 6,5 roku bez započítání dotace.

Doufejme, že to nebyl na delší dobu také poslední počín státní podpory pro výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů.

Investor: BOCUS a.s. Letohrad

Dodavatel: BIOGAS TECHNOLOGY a.s. Pardubice

Fytopaliva z energetických bylin - ještě ve vztahu ke „kauze DIOXINY“

Jistě si řada členů CZ Biom i odborná veřejnost dobře vzpomíná na „obrovský“ problém kolem údajně vysokého obsahu dioxinů ve spalinách vznikajících při spalování biomasy z bylin. Na základě 4 analýz, prováděných za nestandardních podmínek provozu spalovacích zařízení, se tehdy (cca před 3 lety) zhodnotila biomasa jako, z hlediska emise persistentních látek, výrazně horší než fosilní paliva. Vznikl takto názor, označující biomasu a zejména biomasu z bylin, jako nebezpečnou pro životní prostředí, což mělo vliv i na zbrzdění rozvoje fytoenergetiky u nás. Nechci se obírat podrobnostmi, protože jsou názorně popsány předsedou CZ Biom, kolegou Váňou též v časopise Biom č.16 a vědecky zdůvodněny např. též na 8. mezinárodní konferenci „Energy Efficiency bussines week“ v listopadu 2002.

Přesto, že byly tyto nestandardní výsledky objektivně vysvětleny a fáma mohla být vyvrácena, nestalo se tak. Stále ještě strašák dioxinů z rostlinné (nedřevní) biomasy ve veřejnosti přetrvává, o čemž jsem se přesvědčila mimo jiné i na konferenci Teplárenského sdružení Pardubice letos v říjnu v Kroměříži.

Považuji proto za potřebné se k této „kauze“ znovu vrátit a to také proto, že jsou v současné době k dispozici nové, přesně provedené analýzy na obsah persistentních látek v biomase. Vzniklá fáma měla nakonec přece jen pozitivní dopad a to v zadání projektu MŽP, který nyní řeší s týmem spolupracovníků Prof. Hrdlička z ČVUT Praha. Jelikož jsem byla požádána o oponentní posudek na průběžnou zprávu tohoto projektu, byla jsem s těmito výsledky seznámena. Potěšitelné je, že autoři zjistili např. při stanovení PCP a dioxinů dokonce ještě nižší koncentraci v emisích po spálení pelet z bylinné biomasy (konkrétně ze šťovíku), než z pelet ze dřeva. Protože nechci být v interpretaci těchto nových výsledků nepřesná, považuji za správné, aby je zhodnotil přímo Prof. Hrdlička. Požádala jsem jej proto o vlastní zhodnocení dosažených výsledků, tak

aby byly podány naprosto autenticky, viz následující text.

Ing. Vlasta Petříková, Dr.Sc.

Prof. Ing. František Hrdlička, CSc, ČVTU – fakulta strojní :

V roce 2003 vypsalo Ministerstvo životního prostředí výběrové řízení na projekt „Emise ze spalování biomasy“. Vítězem výběrového řízení se stal návrh řešení podaný Ústavem mechaniky tekutin a energetiky fakulty strojní ČVUT v Praze. Tento návrh předpokládal cílené testování biopaliv v jednotné standardní formě (malé pelety o průměru 8 mm). Projekt předpokládal 3. stupňové testování biopaliv :

- krátké provozní zkoušky jednotlivých druhů pelet podle vstupního složení fytomasy
- podrobné laboratorní testy pelet a popele po spalování ve specializovaných laboratorních VŠCHT Praha
- standardní testy vybraných (z krátkých zkoušek) pelet z fytopaliv ve Strojírenském zkušebním ústavu v Brně se současným měřením persistentních látek (PCDD/F, PCB a PAH) příslušně akreditovanou měřicí skupinou

Pro 1. rok řešení byl základním testovním zařízením navržen v té době nejlepší kotel na pelety Viadrus Hercules Eco. Testovány byly jednak standardní pelety z dřevní hmoty, jednak pelety z různých druhů fytomasy speciálně k tomuto účelu vyrobené. Krátké poloprovozní spalovací zkoušky peletizované fytomasy prováděné v Tepelné laboratoři Ústavu mechaniky tekutin a energetiky FS ČVUT Na Julisce umožnily stanovit mimo jiné i konstrukční požadavky na kotle na standardizovaná paliva z fytomasy (pelety) a tím zásadním způsobem ovlivnit výběr, případně i požadované úpravy těchto kotlů.

V roce 2004 pokračovaly zkoušky v Tepelné laboratoři FS ČVUT na kotli VERNER A25U. Na základě výsledků testů byly formulovány obecné konstrukční požadavky, které by měly kotle na spalování standardizovaných biopaliva splňovat. Podle těchto požadavků byl kotel VERNER po

předběžných zkouškách v Tepelné laboratoři Na Julisce upraven, a to jak z hlediska podávání paliva, tak z hlediska distribuce spalovacího vzduchu. Následné ověření účinku těchto úprav bylo provedeno ve Státním zkušebním ústavu v Brně, kde byl kromě kotle VERNER A25U testován ještě kotel PONAST KP20

Výsledky z projektu VaV 320/14/2003 jsou velmi obsáhlé a nelze je jednoduše a zkráceně interpretovat v jednom stručném příspěvku, a to i z toho důvodu, že nejsou konečné, neboť řešení úkolu ještě pokračuje. Jedním z mnoha dílčích výstupů jsou cíleně dosažené reálné emisní hodnoty persistentních látek, a současně i hlavních znečišťujících látek, na výše uvedených dvou typech kotlů pro 3 druhy peletizovaných paliv :

šřovík

dřevní odpad

šřovík + chřastice, směs 1:1

Vybraná biopaliva byla připravena na jednotnou velikost pelet firmou Ing.Vlacha v Černé nad Lipnem, které byla dodána vstupní hmota šřovík firmou Fytana a chřastice prostřednictvím VÚZT Praha. Příprava pelet ze šřovíku se ukázala jako velmi problematická a to natolik, že původně sjednaná cena za přípravu pelet 5000,-Kč/tunu se zvýšila téměř trojnásobně.

Stručné shrnutí dosavadní etapy řešení projektu je následující :

Tabulka 1: Základní rozbor paliv použitých pro spalovací zkoušky a mechanický nedopal v popelu po ukončení zkoušky

Biomasa	A (%)	W (%)	Vdaf (%)	Qi (kJ/kg)	Mech. nedopal (%)
Šřovík	4,95	9,32	80,27	14630	7,74
Dřevní odpad	0,22	7,79	85,21	16620	4,66
Šřovík + chřastice	5,00	9,20	79,23	14900	9,27

Po ukončení každé spalovací zkoušky byly odebrány vzorky popela a podrobeny elementární analýze pomocí rentgenové difrakční spektroskopie. Cílem bylo získat přehled o prvkovém zastoupení v popelu z těchto paliv, výsledky jsou uvedeny v následujících tabulkách 2.

Tabulka 2: Elementární složení popelů –hlavní prvky

Biomasa	K	Ca	Si	Na	Mg	Al	P	S	Cl
Šřovík	41,4	25,4	12,7	0,68	4,15	1,98	5,55	4,96	0,84
Dřevní odpad	49,3	22,7	8,37	0,41	3,87	1,53	4,85	5,44	1,76
Šřovík + chřastice	32,1	18,5	32,4	0,37	3,04	1,57	5,50	4,29	0,41

Poznámka: údaje jsou uvedeny v hm.% jako oxidy (s nejvyšším oxidačním stupněm) daných prvků, kromě síry, fosforu a chloru, které jsou uvedeny jako sírany,

resp. fosforečnany a chloridy. Hodnoty jsou normalizovány na 100%.

Byly provedeny i velmi podrobné testy stopových prvků. Jejich výsledky jsou velice zajímavé, zasluhují však výrazně širší komentář, a především považují tuto část projektu za zcela otevřenou, protože variabilita těchto prvků ve fytohmase má zřejmě důvod v několika odlišných faktorech a proto zde tyto výsledky neuvádím.

Strojírenský zkušební ústav Brno, s.p. provedl měření na kotlích na biomasu fy PONAST KP20 a fy VERNER A25U na svém standu v Brně a provedl STANDARDNÍ ZKUŠEBNÍ TESTY KOTLŮ.

Následně byla autorizovanou firmou TESO a.s. na obou typech kotlů na pelety provedena standardní měření vybraných POP (persistentní organické látky) a jejich vyhodnocení za provozních podmínek zkušebních testů. Koncentrace jsou uvedeny pro suchý plyn za normálních podmínek, nejsou přepočteny na standardní ředění. Obecně není metodika uvádění koncentrací těchto látek pro biomasu jednoznačně stanovena!

Výsledky provedených měření persistentních látek jsou shrnuty v tabulce 3.

Výsledky měření hlavních znečišťujících látek při jmenovitém výkonu kotlů jsou uvedeny v tabulce 4.

Tabulka 3: Naměřené koncentrace PCDD/F, PCB a PAH

Druh pelet	Kotel	O ₂ měřené zak. [%]/Q _i [MJ/kg]	PCDD/F [ng/m ³] TEQ	PCB [ng/m ³] TEQ	PAH [μg/m ³]
šřovík+chřastice(1:1)	PONAST KP20	10,5/14,9	0,54	0,022	21,34
šřovík	VERNER A25U	9,0/14,63	0,0271	0,0002	3,411
šřovík+chřastice(1:1)	VERNER A25U	9,4/14,91	0,10	0,0047	20,148
Dřevní odpad	VERNER A25U	9,6/16,62	0,146	0,009	11,63

Pozn.: Koncentrace na suchý plyn za normálních podmínek;

PCDD/F polychlorované dibenzo-p-dioxiny a furany (souhrnně dioxiny);

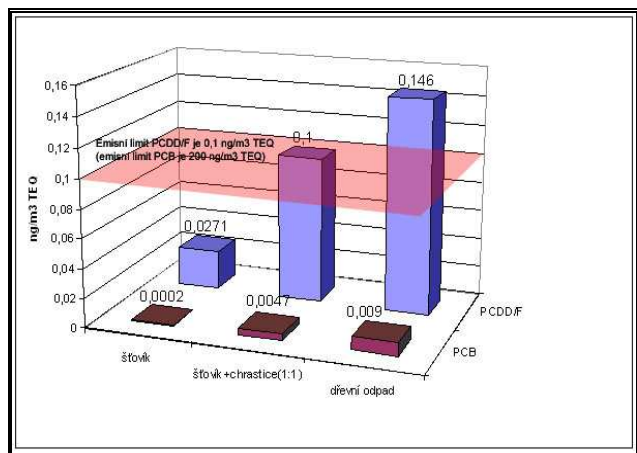
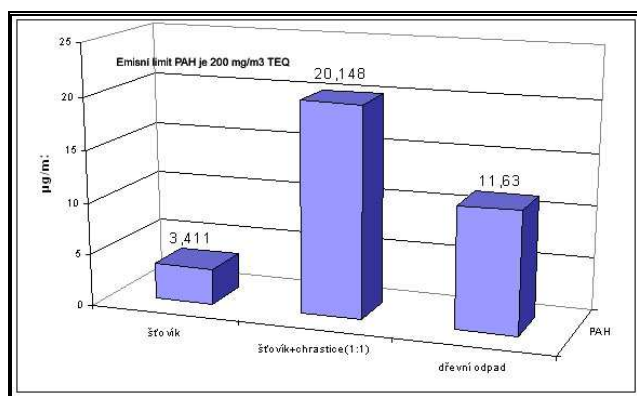
PCB polychlorované bifenyly;

PAH polyaromatické uhlovodík.

Koncentrace jsou uvedeny pro suchý plyn za normálních podmínek.

Shrnutí a porovnání výsledků z měření koncentrací persistentních organických látek jsou na obrázcích 1, 2 a 3

Pro porovnání bylo provedeno měření u jednoho druhu paliva (směs šřovík a chřastice 1:1) na dvou typech kotlů (Ponast KP20 a Verner A25U). Koncentrace PCDD/F a PCB jsou uvedeny v ng/m³ TEQ, koncentrace PAH v μg/m³, v obou případech za normálních podmínek pro suchý plyn, viz obrázek 3.


 Obrázek 1: Porovnání emisí PCDD/F a PCB (ng/m³ TEQ) na kotli Verner


Obrázek 2: Naměřené emise PAH na kotli Vener

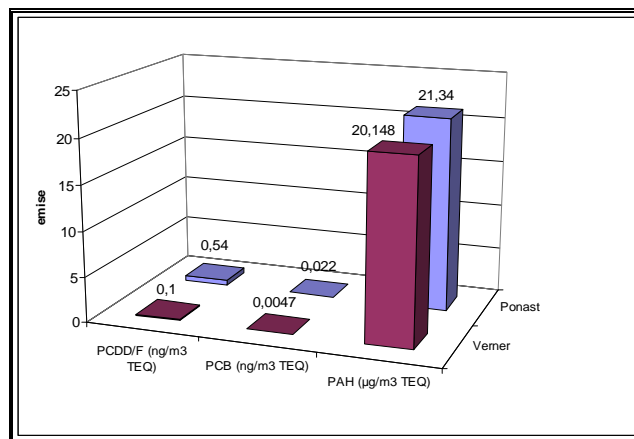
Poděkování:

Výsledky prezentované z oblasti emisí ze spalování biomasy byly dosaženy za přispění grantové podpory MŽP projekt „Emise ze spalování biopaliv“ VaV320/14/03 a výzkumného záměru MŠMT „Zvyšování účinnosti energetických strojů a zařízení a snižování ekologických dopadů“ č. CEZ J04/98 : 212200009.

Diskriminace energie z biomasy a bioplynu úspěšně pokračuje ...

Centrové rozhodnutí ERÚ č. 10/2004 ze dne 29.11.2004, s platností od 1.1.2005, kterým se stanovují ceny elektřiny a souvisejících služeb, je dalším aktem pokračující ekonomické diskriminace energie vyrobené z biomasy a z bioplynu oproti energii, vyráběné z jiných obnovitelných zdrojů energie.

V čem tato diskriminace spočívá? Nejde ani tak o výši minimálních cen, které jsou v tomto rozhodnutí uvedeny v článku 3.2. a o kterých lze s úspěchem polemizovat třeba donekonečna. Pro ilustraci, minimální výkupní cena větrné energie je v rozmezí 2.600 až 3020 Kč za 1 MWh, z geotermální energie pak 3.500 Kč za 1 MWh a ze slunečního záření 6.040 Kč za 1 MWh. Přitom pro elektřinu z těchto zdrojů nejsou kladeny žádné další podmínky na množství a časové rozvržení dodávek. Cena



Obrázek 3: Porovnání emisí persistentních látek na dvou typech kotlů pro směs štovík + chrastice 1:1

Hlavní znečišťující látky měřené na kotlích PONAŠT KP 20 a VERNER A25U při plném výkonu kotlů.

Tabulka 4: Naměřené koncentrace hlavních znečišťujících látek na zkušební v Brně

Druh pelet	Kotel	O ₂ měřené zak. [%]/Q _i [MJ/kg]	CO [mg/m ³]	CxHy [mg/m ³]	NO _x [mg/m ³]	SO ₂ [mg/m ³]
Štovík+chrastice(1:1)	PONAS T KP20	10,5/14,9	2646	55	327	0
Štovík	VERNE R A25U	9,0/14,63	736	35	406	0
Štovík+chrastice(1:1)	VERNE R A25U	9,4/14,91	148	6	363	0
Dřevní odpad	VERNE R A25U	9,6/16,62	13	1	248	0

pozn. Normální podmínky, suchý plyn, 11 % O₂

Prof. Ing. František Hrdlička, CSc.

elektřiny z biomasy je 2.520 Kč za 1 MWh a z bioplynu v rozmezí 2.420 až 2.520 za 1 MWh, ale to platí pouze v případě, že bude dodáno dopředu smlouvené množství elektřiny. Při nedodržení tohoto množství se cena snižuje na 2.016Kč, respektive rozmezí 1.936 až 2.016 Kč za 1 kWh. Diskriminace spočívá právě v dodatečných podmínkách, které jsou stanoveny pouze pro energii z biomasy a z bioplynu.

Jak bude vypadat jejich aplikace v praxi? Pro příklad si vezměme provozovatele bioplynové stanice, který od roku 2003 z produkovaného bioplynu vyrábí v kogenerační jednotce elektřinu s instalovaným výkonem 150 kWel. Dohodne se s distributorem na dodávce 100.000 kWh elektřiny měsíčně, což představuje 92,6 % teoretického maxima. Za toto plnění by získal 252 tis. Kč při respektování minimální ceny dle čl. 3.2. Pokud by ale skutečnost dodávky byla díky příznivým vlivům 106.000 kWh, obdržel by za tuto vyšší dodávku pouze 213 tis. Kč. Pokud by naopak došlo k výpadku a dodávka by byla jen 84.000 kWh, pak by za příslušný měsíc obdržel pouze 169 tis. Kč.

Diskriminační podmínkou tak producent přijde o 53 tis. resp. 42 tis Kč za měsíc. Nižší platby jsou důsledkem 20% krácení minimální ceny, které distributor uplatní při překročení dodávky o více než 5 % nebo při nižší dodávce o více než 15 % proti dohodnuté výši, viz článek 3.8. zmíněného rozhodnutí ERÚ.

Zdůvodnění tohoto 20% krácení minimální ceny energie, které se výslovně týká pouze energie z biomasy a z bioplynu, nám poskytuje článek 3.9., jenž pro svou závažnost ocitují: „Minimální ceny elektřiny podle článků 3.2., 3.3. a 3.8. zahrnují náklady spojené s převzetím odpovědnosti za odchylku příslušným provozovatelem distribuční soustavy.“

A tady se nabízí zásadní otázka: Jakým způsobem přebírají provozovatelé distribuční soustavy stejnou odpovědnost za odchylku od smlouvených dodávek elektřiny od dodavatelů provozujících větrné elektrárny, malé vodní elektrárny, geotermální nebo solární zařízení (do 1 MW), jejichž provozní nespolehlivost v reálném čase se neměří v procentech, ale v řádově vyšších desítkách procent? Jak je možné, že těmto výrobcům nehrozí žádné finanční sankce a snižování minimální ceny, ani kdyby dodali třeba jen polovinu dohodnutého množství elektřiny?

Možná teď očekáváte, že budu hřímat a požadovat zrušení tohoto zcela jednoznačně diskriminačního ustanovení. Přesný opak je ovšem pravdou. Naopak, jsem plně přesvědčen o správnosti a oprávněnosti takovéto omezující podmínky, ale zároveň v žádném případě nesmí být tato uplatňována selektivně, naprosto bezdůvodně pouze pro jednu skupinu obnovitelných zdrojů energie. Toto zcela zjevné porušení rovných podmínek soutěžitelů na trhu obnovitelných energií je v rozporu se základními pravidly podnikání a zřejmě i s Listinou základních lidských práv a svobod. A protože právní síla rozhodnutí ERÚ je nepochybně nižší než je právní síla zákonů, včetně ústavního, měl by orgán odpovědný za činnost ERÚ neprodleně nařídit změnu tohoto rozhodnutí a urychlené uvedení napadených ustanovení do souladu se zákony této republiky, o dobrých mravech v podnikání (viz obchodní zákoník) ani nemluvě.

Důvod, proč souhlasím s omezujícími podmínkami pro dodávky elektřiny, shodnými ovšem pro všechny obnovitelné zdroje energie, je zcela pragmatický a vychází z určité znalosti fungování

energetického systému státu. Můžeme si konečně sami snadno představit, jak by asi dopadla spolehlivost dodávek elektřiny pro domácnosti i průmysl, kdyby například polovinu energetických zdrojů představovaly zdroje fungující nahodile, podle toho, jestli zrovna svítí slunce nebo prší, nebo jestli fouká vítr, a pokud fouká, tak jestli nefouká málo nebo zase moc apod. Vysokou společenskou hodnotu a tomu úměrně odpovídající cenu může mít pouze taková energie, která je k dispozici v době, kdy ji skutečně potřebujeme. Což konkrétně znamená, že to musí být energie dopředu časově garantovaná. V opačném případě, pokud podíl nespolehlivých zdrojů přesáhne zanedbatelný podíl na celkových zdrojích, bude nutné budovat a provozovat záložní zdroje, jejichž provoz už z podstaty bude neekonomický a zcela jistě i neekologický. Kdo a jak to bude řešit, a kdo to pak všechno zaplatí, je nasnadě. A tak občan bude draze platit dvakrát. Částečně za dodanou drahou ekologickou energii a zbylou část za ještě dražší náhradní neekologickou energii, jako náhradu za tu nedodanou ekologickou.

Energie z biomasy a bioplynu, jako jediné druhy obnovitelných zdrojů sluneční energie, krátkodobě přírodou akumulované v organické hmotě, takové nebezpečí nahodilosti provozu pro energetickou soustavu nepředstavuje. A přesto je to právě tato energie, která je citelná a z obecného hlediska zcela nesmyslně rozhodnutím ERÚ významně poškozována. Můžeme se jen domýšlet, zda je to důsledkem hluboké neznalosti, lobbyismu nebo zlého úmyslu tvůrců.

Všechny obnovitelné zdroje bez rozdílu by měly být budovány tak, aby svým provozem nepoškozovaly základní oprávněné zájmy občanů této země. Tak jako dříve větrné mlýny fungovaly a mlyny mouku pouze v době příznivého větru a mimo tuto dobu se mlynáři věnovali jiné práci, tak i dnešní větrné nebo i jiné zdroje, pokud není časově zaručen jejich provoz, by měly být navrhovány jako součásti takových technologií, pro které jejich nepravidelný provoz nebude mít fatální následky. Pouze taková energie má vysoký veřejný význam a zasluhuje proto také veřejnou podporu. Ze ale takovou technologií zcela jistě není veřejná energetická síť, snad chápe i průměrný laik.

Ing. Zdeněk Valečko

CZ BIOM

Registrace kompostů a substrátů a její vliv na omezení rozvoje kompostování bioodpadů v České republice

V minulém roce jsem se stal předmětem kritiky ze strany pracovníků ÚKZÚZ ze své postoje a legislativní iniciativy týkající se omezení registrace kompostů v souvislosti s legislativou hnojiv. Článek pana Floriánu "Stanovisko ÚKZÚZ k článku Registrace kompostů a substrátů - pohled do

budoucnosti" některá moje tvrzení komentuje nepřesně, pátrá, zda mé přístupy jsou zatíženy neúmyslnými chybami nebo účelovými tvrzeními při zkráceném výkladu právních předpisů a peskuje mě pro nedostatečnou spolupráci ve správních řízeních pro porušování zákona o hnojivech. V článku je mi podsouváno, že cílem mých aktivit je získání sympatií lidí neinformovaných.

Ve svém vyjádření chci nejprve upřesnit svoji motivaci. Moje motivace je služba trvale udržitelnému životu na této planetě, tj. zachování

uspokojivého životního prostředí našim potomkům. Kompostování bioodpadů považuji za jednu z hlavních technologií trvale udržitelného života (spolu s dalšími technologiemi anaerobní digesce a technologiemi získávání obnovitelných energií). Vše, co brzdí trvale udržitelný život považuji za kontraproduktivní a snažím se to odstranit nebo změnit. Tak jako jsem v minulosti nesl svou kůži na trh při svých veřejných vystoupeních proti mafii v odpadovém hospodářství, která nadlimitně kontaminovala zemědělské půdy čistírenskými kaly na Jižní Moravě, stejným způsobem vystupuji proti omezením ze strany legislativy hnojiv, které působí škody na životním prostředí tím, že omezuje kompostování bioodpadů.

Kompostování bioodpadů se neprovádí pouze z důvodu zachrany organických látek a rostlinných živin a za účelem zúrodnování půd, ale hlavním důvodem je odklonění bioodpadů od skládek odpadů a účinná a dlouhodobá sekvestrace uhlíku v půdním prostředí. Omezení skládkování bioodpadů je požadavkem Evropské Unie a je plně implementováno do České legislativy odpadů. Směrnice Rady 99/31/EC "o skládkách odpadů" vyžaduje zavedení národních strategií omezování skládkování biodegradabilních složek odpadů a to především z důvodu omezení vzniku nebezpečného skleníkového plynu methanu. Nesmyslné limity cizorodých látek v legislativě hnojiv brzdí naplňování naší národní strategie a nám nezbyvá nic jiného než legislativu hnojiv obcházet a usilovat o její eliminaci. V tomto úsilí jsem podporován komisí pro Realizační program pro biologicky rozložitelné odpady, která je organizována Ministerstvem životního prostředí, kde jsou rovněž zastoupeni pracovníci MZe a ÚKZÚZ. Tato komise jako jeden z výstupů vypracovala pozměňovací návrh zákona o odpadech, který obsahuje zmocnění pro vyhlášku o biologických metodách zpracování biologicky rozložitelných odpadů. Tato vyhláška by mohla ošetřit náležitosti výroby kompostů a jejich uvádění do oběhu jako výrobek. Až tento legislativní proces bude úspěšně završen, budou též mé přístupy plně rehabilitovány a výtky pana Floriána k mé osobě se stanou bezpředmětné a dojde k plnému rozvoji kompostování, které dle mých výpočtů omezuje legislativa hnojiv z 80%.

V článku p. Floriana se uvádí, že ukazatelé kvality kompostu zakotvené v českém právním řádu jsou v souladu s rakouskými limity stupně kvality A a v Rakousku k rozvoji kompostování dochází. Toto tvrzení je irelevantní, neboť v Rakousku je možno uvádět do oběhu komposty s podstatně mírnějšími limity než je kvalita A, kvalita A je určena více méně pro biodynamické způsoby hospodaření na půdě (organické zemědělství apod.). Oproti tomu v České republice jsou limity legislativy hnojiv na úrovni této kvality A, jak pro organické zemědělství, tak i pro běžnou zemědělskou půdu, tak i pro nezemědělskou aplikaci, parkové úpravy, rekultivace výsypek a pod. V tom vidím především nesmyslnost těchto limitů, dokonce musela být při poslední novelizaci pro statková hnojiva udělena výjimka z limitů, neboť bylo

obtížné uvádět do oběhu hnůj a kejdu z důvodu vysokého množství zinku.

Výtky o špatném výkladu působnosti legislativy hnojiv jsou mi podsunuty neoprávněně. Kdybych nevěděl, že zákon o hnojivech se týká veškerých půd, neusilovat bych písemným podáním při poslední novelizaci o omezení působnosti tohoto zákona na nezemědělskou a lesní půdu. Interpretace, že zákon o hnojivech se podle kompetenčních pravidel týká pouze zemědělských půd byla odpověď i referenta z ministerstva zemědělství na moje podání, což mohu svědecky dokázat. Při rozvoji výroby kompostů z bioodpadů, v zájmu životního prostředí využívám i výše uvedené tvrzení, neboť toto tvrzení nebylo ani později ze strany ministerstva eliminováno.

Na závěr bych si dovolil prezentovat odborná hlediska v souvislosti s mým nejméně pětiletým tvrzením o nesmyslných limitech. V současnosti byla zveřejněna zpráva o těžkých kovech a organických polutantech ve státech EU. Očekává se, že tato studie bude bezpečným vodítkem k používání kompostů a to nejen na zemědělské půdě. Za účelem rychlejšího rozvoje kompostování jsou doporučeny vyšší přechodné limity těžkých kovů a absence limitů na organické polutanty. Evropská komposárenská síť (ECN), jejímž členem je i CZ BIOM, přisuzuje pomalejší rozvoj kompostování bioodpadů v České republice právě těmto nesmyslným limitům a varuje před obdobným přístupem země nově vstupující do Evropské Unie.

Nesmyslné limity těžkých kovů obcházíme nejčastěji na kompostárnách způsobem dodatečné úpravy kompostu přidávkou zeminy. Registrován není kompost, ale vyrobený rekultivační substrát, kde koncentrace těžkých kovů nepřekračuje limitní hodnoty a tento substrát je jako výrobek registrovatelný. Problémem jsou vysoké dopravní a manipulační náklady a zároveň zhoršený ekoaudit díky emisím skleníkových plynů při zvýšené dopravě. V některých případech tento postup není možný opět díky nesmyslným limitům, neboť se obtížně pro tento účel vyhledávají zeminy bez nadlimitního obsahu arzenu.

Zároveň bych chtěl uvést, že tam, kde je reálné komposty z bioodpadu registrovat, tuto registraci doporučuji (jde o cca 20% kompostáren). Daleko ekologicky významnější jsou např. pro rekultivaci severočeských výsypek neregistrované substráty dodávané rekultivačním firmám jako výrobky ve shodě s podnikovými normami, kde jsem většinou autorem těchto norem a CZ BIOM v řadě případů zajišťuje monitoring jakostních znaků odpadů i kontrolu kvality výroby.

Výrobky Start i Reklut od firmy Ekologické programy Štětí vykazují po dobu 10 let vysokou kvalitu jakosti kontrolovanou prostřednictvím nezávislého subjektu a neznám podobný příklad tak důsledného monitoringu z oblasti registrovaných kompostů a substrátů. Proto prosím pracovníky ÚKZÚZu, nerušte moji práci a práci mých spolupracovníků, neboť jste jistě na základě mého

sdělení pochopili, že v budoucnosti bude uvádění výrobků z bioodpadů prováděno stejnými mechanismy jako v jiných státech EU a v souladu s mými zatím ještě kritizovanými přístupy. Vše bude nutno podřídit rozvoji technologií trvale udržitelného

života a příslušná legislativa bude pravděpodobně vydána ještě v letošním roce.

Ing. Jaroslav Váňa, CSc.

Výzkumný ústav rostlinné výroby

vedoucí oddělení ekotoxikologie

Energetické byliny se začínají prosazovat

Fytoenergetika se začíná v České republice uplatňovat i přes řadu překážek a problémů. Je to dáno objektivní skutečností, protože zajišťování obnovitelných zdrojů energie je v Evropě i celosvětově nezbytné.

Jak už bylo vícekrát zdůvodňováno, i na stránkách tohoto časopisu, je pro zajištění dostatku energetické biomasy nutné cílené pěstování energetických rostlin. Z dosavadních zkušeností a propočtů jsou při tom rozhodující rostliny nedřevní, tedy byliny. Jsme rádi, že se po vytrvalém úsilí péče jen podařilo zajistit pro letošní rok podporu pěstitelům energetických bylin a je reálná naděje, že tato podpora bude i v následujících letech (po celé tzv. přechodné období našeho vstupu do EU). Jedná se o částku 2000 Kč/ha, která je navíc, nad limitem „plošných“ dotací. Součástí těchto dotací je seznam energetických bylin, které jsou vhodné, jako zdroj biomasy. Tento seznam byl vytvořen na základě výsledků získaných v pokusných podmínkách. Pro spolehlivé využití v zemědělské praxi a zajištění konkrétní pěstitelské technologie jednotlivých druhů rostlin pěstovaných pro energii je nezbytné ověřit výsledky z pokusných podmínek v podmínkách provozních. Přímé použití výsledků z výzkumu by nebylo spolehlivé a mohlo by být zcela kontraproduktivní.

Této skutečnosti jsme si byli plně vědomi a proto jsme již před 5 lety (v r. 2000) začali s ověřováním jedné z nejperspektivnější energetické byliny – šťovíku Uteuša (Rumex OK 2). Dosavadní zkušenosti daly plně za pravdu tomuto postupu. Podstatou pěstování šťovíku v provozních podmínkách je ověření výnosových parametrů. Ve většině případů jsou výnosy v provozu nižší, než v pokusech. Je to dáno především tím, že se na pokusných plochách sklízí pečlivě veškerá narostlá hmota (často ručně), v podstatě zcela beze ztrát. Také důsledná péče není těmto porostům v provozu často věnována, což je dáno většinou velkým objemem práce a obvykle též ne právě nejvhodnějším sladěním agrotechnických postupů, včetně sklizňových prací. Další příčinou nižších výnosů šťovíku bývá i to, že jsou pro jeho pěstování mnohdy vybírány málo úrodné, nebo i deficitní půdy, které byly třeba i několik předchozích let neobdělávány. Bohužel, stále ještě přežívá v zemědělské veřejnosti názor, že energetický šťovík má blízko k plevelným druhům, a že tudíž může růst i na nejhorších půdách. Provozní porosty šťovíku,

kterých je nyní v ČR asi 1000 ha jsou proto velmi různé kvality, podle péče a výše uvedených pěstitelských podmínek. Příčinou snížení výnosů celkové suché hmoty bylo v posledních 2 letech též nepříznivé počasí. Extrémní sucho v loňském roce sice nemělo na porosty šťovíku tak nepříznivý vliv jako na většinu dalších zemědělských plodin, což bylo dáno především hlubším kořenovým systémem šťovíku, který tak mohl lépe využít spodní vláhu. Toto neobvykle vysoké proschnutí orniční vrstvy v loňském roce mohlo mít ale nepříznivý vliv i v letošním roce a to právě na plodiny hluboko kořenící. I když tato příčina není exaktně prokázána, lze určité snížení výnosů i v letošním roce do určité míry takto zdůvodnit. Výnosy se v příznivých podmínkách v r. 2004 pohybovaly kolem 6,5 - 8 t/ha, což je nižší, než výnos proklamovaný autory odrůdy – 10t/ha. Zkušenosti z dosavadních provozních ploch jsou velmi cenné a významně pomáhají ke zdokonalování agrotechnických postupů, za účelem zajištění stabilizace dostatečně vysokých výnosů této důležité energetické plodiny. Cílem zdokonalené pěstitelské technologie je získávání alespoň 8 až 10 t/ha suché hmoty, což je z hlediska efektivního využití cíleně pěstovaných energetických bylin již výnos dostatečně vysoký. Nadcházející rok 2005 by měl odrazit doporučená opatření k doplnění pěstitelských technologií a zajistit tak zvýšení výnosů. Každopádně je nezbytné pokračovat ve sledování provozních porostů šťovíku Uteuša, získané zkušenosti průběžně hodnotit a odstraňovat též případné nevhodné zásahy.

Ověřování produkce energetických rostlin v provozu je náročná práce a je zatím zajišťována pouze díky dobré spolupráci se soukromou firmou „Fytana, s.r.o.“ Kostelec n.Orl. Také pokračování této činnosti zatím závisí jen na uvedené spolupráci. V zájmu urychleného dosažení potřebných výsledků pro praxi by bylo potřeba zajistit celostátní podporu tohoto ověřování a to nejen pro zdokonalení agrotechniky a produkce šťovíku, ale také dalších druhů podporovaných energetických bylin.

Je potěšitelné, že se již začíná i v oficiálních kruzích vnímat potřeba pěstované energetické biomasy z rostlin bylinného charakteru. Je to dost významný pokrok oproti období před 6-8 lety, kdy se tato možnost považovala jen za neskutečnou fantazii. Projevuje se to mimo jiné i v přednáškách ministerských úředníků na různých seminářích či konferencích i představitelů některých významných státních institucí, kteří si již uvědomují potřebu zajištění dostatku biomasy pro energii. Významný je rovněž názor některých představitelů MZe, že je třeba začít provozně ověřovat také další druhy podporovaných energetických bylin, vedle šťovíku,

jako např.: Amarantus, komonice bílá, sveřepy (příp. i další trávy - chrastice rákosovitá, kostřava rákosovitá). K tomu vede dokonce snaha toto ověřování v provozu podpořit nějakým způsobem i v rámci MZe. Jsme rádi, že se začíná prosazovat pozitivní posun v nazírání na fytoenergetiku též na resortu zemědělství a pěstování nepotravinářských plodin se začíná považovat za určitou alternativu pro naše zemědělce. Pokud se podaří podporu pro ověřování dalších druhů energetických bylin prosadit, bude to nesporně významný pokrok. Rozšíření sortimentu pěstovaných energetických bylin je

významné nejen pro získání stabilní produkce biomasy, ale rovněž pro posílení biodiversity rostlinných společenstev v krajině.

Pěstování energetické biomasy je bezesporu náročný a velmi pozvolna se prosazující program. Nicméně, po více než 15 letech usilovného snažení se začínají pozitivní výsledky přece jen ukazovat a proto považujeme za nezbytné v této činnosti i nadále pokračovat.

Ing. Vlasta Petříková, Dr.Sc.,

CZ BIOM

Co ukázala dotazníková akce Biomasa-energie pro obce a venkov

V době od začátku května do konce srpna t.r. proběhla v některých časopisech a na internetu propagačně-osvětová a dotazníková akce s výše uvedeným názvem. Cílem ankety bylo kromě další propagace a popularizace problematiky biomasy, jakožto potenciálně nejvýznamnějšího zdroje obnovitelné energie v našich podmínkách, také zjistit názory veřejnosti na současný způsob obecné prezentace biomasy v médiích a případně upřesnit požadavky na nově vzniklý informační servis, který by se speciálně biomasou zabýval. Anketní letáky s krátkým textem, objasněním a technickým zpřesněním problematiky a také s uvedením devíti otázek byly v papírové formě distribuovány jako přílohy v odborných časopisech, jejichž tématické zaměření má nějaký bližší vztah k biomase. Tímto způsobem byli osloveni již existující nebo potenciální pěstitelé energetické fytoomasy a producenti odpadní biomasy z řad zemědělců, a to v týdeníku Zemědělec č. 24/2004. Ostatní původci nebo zpracovatelé biodegradabilních odpadů se měli zase možnost o této akci dozvědět a případně se jí zúčastnit prostřednictvím měsíčníku Odpady č. 6/2004. Pracovníci samosprávy a státní správy, kteří přímo ovlivňují a rozhodují záležitosti týkající se bioodpadů na místní nebo vyšší úrovni našli informaci o konání akce v měsíčníku Moderní obec č. 6/2004. Odborná veřejnost pak měla možnost narazit na odkazy na tuto akci při surfování na internetu, a to nejen na oficiálních webových stránkách CZ Biomu, ale také na mnoha jiných webech spřízněných organizací a sdružení.

Pokud se týká účasti na této akci, lze ji považovat za poměrně vysokou. Do konce termínu bylo doručeno celkem 117 relevantních odpovědí. Už sama tato skutečnost vypovídá o vysokém zájmu odborné i široké veřejnosti o problematiku technologií založených na biomase. Velmi pestré bylo přitom složení respondentů. Od studentů a pedagogů na školách středních i vysokých, podnikatelů pěstujících nebo využívajících fytoomasy a bioodpady nebo připravujících takové projekty, přes starosty a členy obecních zastupitelstev, až po aktivní zájemce o zlepšování životního prostředí.

Na otázku, co nejvíce brání dalšímu rozvoji technologií založených na biomase, zcela bezkonkurenčně největší počet respondentů odpověděl, že je to neinformovanost nebo malá informovanost veřejnosti. Domnívám se, že toto je nejen alarmující zjištění, ale zároveň také výzva pro naše sdružení pokusit se tento stav změnit.

Podle vlastního posouzení respondentů zhodnotilo 60 % z nich své znalosti problematiky biomasy na střední úrovni, 25 % na nízké a 15 % na vysoké úrovni. Jako důvody pro získávání informací byly přibližně ve třiceti procentech uváděny: potřeba rozšíření všeobecných znalostí, záměr podnikat v oboru využívání biomasy a záměr využívat biopaliva. Zbýlých cca 10 % uvedlo, že již v oboru využívání biomasy podnikají.

Bezmála polovině z respondentů by vyhovovalo, kdyby informační medium používalo jak papírovou formu, tak i elektronickou. Více než třetině by postačovala pouze elektronická forma získávání aktuálních informací o biomase a zbytek pak preferoval klasickou formu papírovou. Zajímavé bylo rovněž zjištění, že plných 100 respondentů z celkového počtu 110, kteří na tuto otázku odpověděli, by požadovalo od informačního servisu buď aktivní možnost vyjádření nebo alespoň možnost individuálních informací. Že by to naznačovalo soumrak pouhého pasivního přijímání informací?

Pokud se týká směřování požadovaných informací, nejžádanější byly informace o zkušenostech z realizovaných projektů, dále pak poznatky z vývoje a technické novinky spolu s možnostmi podpor projektů, následovaly informace z legislativy a na závěr poznatky z vědy a výzkumu. Potěšilo, že i posledně jmenované informace požadoval prakticky každý druhý respondent, což svědčí o vážnosti, s jakou k problematice biomasy všichni přistupují.

Podobně všestranný a poměrně rovnoměrný zájem byl projevem o jednotlivé konkrétní oblasti podnikání v technologiích založených na biomase, a to počínaje pěstováním fytoomasy a získáváním odpadní biomasy, přes obchodování s těmito komoditami a jejich úpravami a zpracováním, navrhováním a výrobou zařízení pro zpracování a využívání biomasy a provozováním těchto zařízení, až po výrobu a prodej energií a produktů vyrobených z biomasy, nakládání se vzniklými odpady,

financování projektů všech zmíněných oblastí a realizaci informačního servisu, s tím vším souvisejícím. I tento fakt je podle mne dobrým příslibem do budoucna.

Pokud jde o další názory respondentů na to, co brání dalšímu rozvoji biomasy, pak v sestupném pořadí byly uváděny, po již v úvodu zmíněném nejčastějším názoru na neinformovanost, další důvody: nedostatečná podpora státu, lobbyistické zájmy energetických a jiných společností, setrvačnost v myšlení, konzervativní přístupy, zvyklosti a předsudky, nejasné finance nebo jejich nedostatek a mnoho dalších.

Výsledek ankety lze jednoznačně interpretovat jako zcela objektivní potvrzení všeobecně pociťovaného nedostatku informací v oblasti biomasy, respektive v oblasti technologií založených

na biomase. A je myslím na nás, CZ Biomu, abychom s tím něco udělali.

Pro zájemce, kteří by se chtěli seznámit s podrobnějšími informacemi z průběhu a hodnocení této dotazníkové akce, zveřejníme obsáhlejší hodnotící článek na webu biom.cz.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem účastníkům ankety za jejich čas a energii, které této anketě věnovali. Doufám, že tímto způsobem získané poznatky přispějí k odstranění současného informačního nedostatku a vytvoření stálého informačního servisu, který si biomasa jistě zaslouží.

Poděkování si také zaslouží ing. Antonín Slejška za velmi účinnou pomoc při přípravě a realizaci této ankety.

Ing. Zdeněk Valečko

CZ BIOM

„Solární liga ČR“ – inspirace pro biomasu?

Naše obce, z nichž většina často trpí pocitem –či realitou- odloučenosti až odstrčenosti, s tímto handicapem rády bojují účastí v různých soutěžích. Můžeme připomenout již řadu let trvajících soutěž o titul Vesnice roku a další soutěže. Pro vyhlásovatelé je tato činnost příležitostí k propagaci dobrých myšlenek, pro účastníky pak jednou z motivací k realizování sledovaných záměrů.

V propagaci rozvoje čisté energetiky využíváním obnovitelných zdrojů energie je dobrým počinem „Solární liga ČR“, což je soutěž obcí a měst ve využívání energie Slunce. Iniciátorem soutěže je občanské sdružení Liga ekologických alternativ (LEA). První ročník soutěže proběhl v letošním roce za podpory Státního fondu životního prostředí a Česko-německého fondu budoucnosti. Inspirací zde byla německá solární bundesliga o prestižní „sluneční body“. Více informací lze získat z článku „Vyšly hvězdy „Solární ligy Č R 2004“ autorky RNDr. D. Jáňové, Zpravodaj ČEA č. 4/2004, a na webové

stránce www.solarniliga.cz, kde je možno sledovat i aktuální průběh soutěže.

V soutěži se solární body příslušející funkčním instalacím termických či fotovoltaických systémů přepočítávají na jednoho obyvatele sídla. Soutěž měla dobrou publicitu v médiích a přispěla ke zviditelňování nejlepších realizací.

Domníváme se, že by bylo účelné obdobně založit např. Ligu energetického využívání biomasy (fytoenergetickou ligu). Podobně by se mohly hodnotit velikosti systémů založených na energetickém využívání biomasy v úzké vazbě na zajištěnost produkční základny spotřebované bylinné či dřevní biomasy. Podporu takové soutěže by jistě neodmítly instituce, které dlouhodobě podporují využívání či produkci obnovitelných zdrojů energie jako např. ministerstva životního prostředí, zemědělství, průmyslu a obchodu, Česká energetická agentura, zmíněné organizace Státní fond životního prostředí a LEA a dále řada firem působících v dané oblasti. Zaslouží si možná naši i cestičky ke zdrojům EU.

RNDr. Stanislav Mikula

CZ BIOM

Současné možnosti využívání dřevních odpadů v Argentině

Statistice kubíků dřevní hmoty, které se dodnes zpracovávají v severovýchodní části Argentiny, konkrétně v provincii Misiones na trojmezí Brazílie, Paraguaje a Argentiny, představuje pro tuto oblast produkci statisíců tun dřevních odpadů ročně. Tento odpad se z velké části nijak nevyužívá. Likviduje se tím nejprimitivnějším a zároveň také nejméně ekologickým způsobem – pálením na hromádách přímo v areálech pil. Přestože údajně existuje zákon, který takové počínání zakazuje, desítky již z dálky patrných kouřových signálů, čmoudících prakticky u každé z nespočítaných pil, svědčí o všeobecné ignoraci

tohoto předpisu. Kouřové závoje představují již skoro neodmyslitelný kolorit tamního prostředí, které dotvářejí panoramata nejen větších lidských sídel, ale někdy také odlehlých míst tamní zajímavé, leč pomalu se měnící subtropické přírody.

I zde se plně osvědčuje známá skutečnost, že čeho je dost nebo dokonce až přespříliš, toho si lidé přestávají vážit. Přitom právě účelné a ekologicky nezávadné zpracování dřevních odpadů by mohlo pomoci nejen zmíněnému životnímu prostředí, ale zároveň by napomohlo zmírnit v této oblasti značně vysokou nezaměstnanost.

Problém zvaný nedůvěra

Při svém více než šestitýdenním pobytu v Misiones jsem absolvoval mnoho oficiálních i neoficiálních setkání. Hovořil jsem s desítkami podnikatelů nejen dřevařského zaměření, ale také ze

sušárenství, zpracování čaje a yerby maté apod. Všichni velmi pozorně vyslechli můj pohled a názor na tamní situaci a případné možnosti jejího řešení. S nelíčeným nadšením a uznáním shlédli také videofilmy o energetickém využívání dřevního odpadu a obecně biomasy v Česku a v Evropě. Jak už to ale v takových případech většinou bývá, brzy se narazilo na problém financování případných projektů na využívání dřevních odpadů. V tomto bodě je situace značně rozporuplná. Do Argentiny totiž proudí z mnoha států světa značná finanční pomoc, avšak zdaleka ne vždy dojde na to správné místo. Argentinci pro tuto situaci vymysleli příhodné označení – odbočení. A tak narozdíl od Česka, kde se stalo nejoblíbenějším ekonomickým sportem tunelování, na druhém konci zeměkoule zasílaná finanční pomoc na své strastiplné pouti čas od času „odbočuje“. Výsledek je ale vždy obdobný: nedostatek financí na těch správných místech.

Ale to už jsem nyní od svého původního tématu tak trochu odbočil i já. Ještě větším problémem je totiž všeobecná nedůvěra. Pramení částečně z nedostatku sebevědomí tamních lidí a částečně ze špatných zkušeností s pořádanými hurá akcemi, ne nepodobnými s některými nedomyšlenými kampaněmi v dřívějších dobách u nás. Právě taková se například odehrála před několika lety v oblasti bioplynových stanic. V této souvislosti není bez zajímavosti, že malé primitivní bioplynové stanice indického typu, budované za přispění státu ve školských zařízeních, buď nefungovaly nikdy nebo jen špatně, zatímco soukromá bioplynová stanice v majetku původem švýcarského vlastníka funguje k jeho užitku bez problémů. Proto nepřekvapí, že drtivá většina prosperujících firem nese jiná než argentinská označení. A tak se běžně setkáváte s firmami Weber, Paoni, Kubski a výjimkou nejsou ani firmy japonské. Jednou vlastností ale Argentinci vynikají, a to houfným napodobováním úspěšných vzorů. V tomto se nezapře jejich příslušnost k Americe.

Co z toho vyplývá? Pro případného zájemce o uplatnění technologie na využívání dřevního odpadu v řádu mnoha desetitisíců tun ročně, soustředěných přitom na nepatrném prostoru, je otevřena možnost ukázat pilotním projektem způsob, jak lze smysluplně a účelně tento odpad využívat. Jde konkrétně o možnost výroby dřevních pelet, třískocementových stavebních hmot, výroby elektřiny v menších jednotkách a mnoho dalších. O tom, že by takovýto úspěšný počín znamenal zcela jistě další objednávky, jsem naprosto přesvědčen. A nejen to. Blízkost sousední Brazílie dává reálnou naději na možnost uplatnění i tam.

Přitom ani otázka případných podpor konkrétních projektů ze strany provincie již není tak nereálná. Po dvou oficiálních slyšeních, která jsem absolvoval v komisi pro životní prostředí parlamentu provincie Misiones, mimochodem se statutem spolkového či federálního státu s vlastní vládou, parlamentem, zákony a dokonce i ústavou, se mi podařilo rozvířit okolo nutnosti ochrany životního prostředí doposud poklidné vody. Alarmující snímky, které jsem pořídil v průběhu svého pobytu v oblastech vzdálených tři sta kilometrů od hlavního města Posadas a na komisi promítl, přiměly politické strany i příslušné orgány k činnosti. Dokonce byl projeven zájem o spolupráci a seznámení se s naší legislativou v této oblasti.

Mohu tedy s plnou odpovědností říci, že prostor pro případné zájemce o podnikání v tomto rozsáhlém nenasyceném teritoriu je předpřipraven. Teď již bude záležet jenom na konkrétním zájmu konkrétních firem, zda toho budou schopny a ochotny patřičně využít. Nebude to sice úplně jednoduché, ale úspěchy mnoha zahraničních firem, zejména pak japonských, dokazují, že jde o teritorium budoucnosti. Vážnému zájemci rád pomůžu.

Ing. Zdeněk Valečko

CZ BIOM

Volební program CZ BIOM

Ing. Miroslav Šafařík (nar. 27.7.1971)

Vystudoval jsem elektrotechnickou fakultu ČVUT, obor elektroenergetika se zaměřením na světelnou techniku (1994). Dále jsem absolvoval bakalářské studium na provozně ekonomické fakultě ČZU v Praze (1997) a postgraduální studium, obor řízení a ekonomika podniku na téže fakultě (2001). V letech 1993–1996 jsem byl samostatným projektantem v soukromé projekční firmě se specializací na silnoproudé instalace v obytných budovách a technologických celcích a na osvětlení. Od roku

1996 jsem současně působil jako finanční konzultant a ekonomický poradce. V období 1999 - 2003 jsem pracoval v oddělení environmentální ekonomiky Českého ekologického ústavu se specializací na ekonomiku obnovitelných zdrojů a na přípravu Státního programu na podporu úspor energie a obnovitelných zdrojů energie, po většinou na částečný pracovní úvazek. Nadále působím jako energetický a ekonomický poradce a zároveň jako výkonný ředitel společnosti PORSENNÁ o.p.s. jejíž misí je prosazovat udržitelný rozvoj do reálného života, zejména v oborech stavebnictví a energetika (obnovitelné zdroje energie). Členem CZ Biomu jsem od roku 1999.

Moje dosavadní práce pro CZ Biom spočívala zejména ve výpomoci při řešení legislativních otázek, při publikování, při koordinaci vědeckovýzkumných projektů řešených CZ Biomem a při prezentaci v zahraničí. Jakkoli nebyla tato práce v posledním přibližně roce a půl navenek příliš viditelná, resp. prezentována, podařilo se nám společně s kolegy z dalších institucí systematickým postupem významnou měrou ovlivnit přípravu legislativy v ČR a také přípravu Státní energetické koncepce. To, že se podařilo dosáhnout významného posunu ve prospěch zájmu členů CZ Biom v případě výkupu elektřiny z obnovitelných zdrojů či vyjednat významný posun v postojích sekce ochrany přírody MŽP ve věci energetických plodin, je samozřejmě kolektivní zásluhou všech zúčastněných. Síla vyjednávací pozice CZ Biom spočívá především v rozdělení rolí a působení na více místech prostřednictvím relevantních prostředků a možností.

Budoucnost CZ Biomu vidím zejména v následujících bodech:

- postupná profesionalizace jednotlivých sekcí, například tak, jak v současné době funguje - též na mezinárodní úrovni - sekce kompostářská; to ovšem závisí zásadně na osobě, která si vedení takové sekce vezme za své;
- zajištění další funkce profesionálního sekretariátu a efektivní řízení procesů uvnitř CZ Biomu a jednotné koordinace projektů; tento úkol závisí zásadně na funkci jednotlivých sekcí, v minimální variantě budou vždy zajištěny základní funkce a činnosti CZ Biom:

- správa a aktualizace webové stránky CZ BIOM;

- informování členů CZ BIOM (časopis tištěný i elektronický, cca 4 ročně);

sledování aktuálního vývoje legislativy a norem a aktivní účast v tomto procesu;

- kontakt se zahraničními partnery a účast na důležitých mezinárodních akcích;
- účast na tuzemských konferencích, seminářích, publikační činnost, poradenská činnost – v rozsahu daném aktivitou členů CZ BIOM;
- pokračování úzké spolupráce s výzkumnými ústavy (VÚRV, VÚZT), stejně tak i s dalšími výzkumnými či univerzitními pracovišti (ČZU, VŠB, MZLU,

UJEP), neboť stěžejní role CZ Biom by mimo jiné měla spočívat v překlenutí prostoru mezi základním výzkumem a jeho přenosem do praktických realizací, stejně tak jako naše výchovné a osvětové působení je výhodné založit na spolupráci s profesionálními pedagogy a odborníky na jednotlivé oblasti;

- interaktivní webová stránka (např. registrace členství bude možná elektronicky, stejně jako platba členského příspěvku; měl by být vytvořen elektronický bulletin jako elektronická forma časopisu).

CZ Biom by měl nadále působit ve svých klíčových rolích:

- legislativní;
- hlídat kontinuitu výkupních cen, resp. naplňování zákona o podpoře obnovitelných zdrojů v praxi;
- podílet se na vytváření vyhlášek, nařízení vlády apod.;
- sledovat proces normotvorby, případně se podílet na vytváření norem;
- osvětová a výchovná;
- pokračovat v tradici publikační činnosti, osvětových a vzdělávacích programů, pořádání konferencí a seminářů;
- vědeckovýzkumná;
- projekty vědy a výzkumu by měly nadále být zdrojem dalšího rozvoje CZ BIOMu jak informačním, kapacitním, tak i finančním.

Jako jeden z prvních úkolů by mělo nové předsednictvo vést konstruktivní diskusi o struktuře CZ Biomu tak, abychom byli schopni udržet krok jak s vývojem v branži tak s „konkurencí“ a také uspokojit požadavky „trhu“ a potřeby členské základny. Tato struktura bude muset být dostatečně pružná při zajištění plnění všech funkcí. Zásadní otázkou je profesionalizace CZ Biomu, zejména některých jeho sekcí, vč. jejich samostatného působení a vystupování v zájmu celku, též s cílem zajištění finanční stability CZ Biomu. Rozvoj a prospívání CZ Biom však není a nebude záležitostí jeho předsedy, ale bude pouze takový, jaký jej budou chtít mít jeho členové.

Ing. Miroslav Šafařík
CZ BIOM

Pozvánka na odborný seminář

Název semináře:

TECHNOLOGIE TRVALE UDRŽITELNÉHO ŽIVOTA

kteří se koná **2. března 2005** v aule VÚRV Praha 6 - Ruzyně, Drnovská ulice 507

Přednášky na uvedené téma přenesou Ing. Andert, Ing. Hutla, Ing. Kára z VÚZT Praha, Ing. Horký z Tedomu Třebíč, Ing. Ust'ak, Ing. Honzík, Ing. Váňa z VÚRV Praha, Ing. Juchelková v VŠB Ostrava, Ing. Vlasta Petříková, Ing. Šafařík z Porsenna Praha, Ing. Valečko a Ing. Slejška, RNDr. Hůrka, AGROEKO Ostrava.

Odborný seminář uvádí a moderuje Ing. Jaroslav Váňa, CSc., odborný garant semináře. Maximální délka přednášky 15 minut (včetně diskuse).

Zahájení semináře v **9.30.**

Konec semináře v **13.00.**

Pozvánka na VALNOU HROMADU CZ BIOM

Dne **2. března 2005** se bude konat ve **14.00** v aule VÚRV Praha Ruzyně Drnovská 507 valná hromada CZ BIOM.

Program:

- Výroční zpráva předsedy CZ BIOM
- Zpráva o hospodaření - předseda revizní komise
- Zprávy vedoucích odborných sekcí
- Volby funkcionářů
- Plán činnosti na rok 2005 - nový předseda CZ BIOM
- Diskuse a různé

Účastníci valné hromady se mohou zúčastnit odborného semináře, který se koná **2. března 2005 v 9.30.**

Ing. Jaroslav Váňa, CSc.

CZ BIOM

Kandidátka CZ BIOM na volby předsednictva a revizní komise dne 2.3.2005

Jméno	Datum narození	Pracoviště
Ing. David Andert, CSc.	3.12.1953	VÚZT Praha
Ing. Jan Habart	13.7. 1980	ČZU Praha
Ing. Richard Horký	neuveдено	TEDOM Třebíč
Ing. Petr Hutla, CSc.	7.11.1951	VÚZT Praha
Ing. Roman Honzík	5.8.1961	VÚRV Chomutov
Doc. Ing. Dagmar Juchelková	2.6.1966	VŠB Ostrava
Ing. Jaroslav Kára, CSc.	13. 8. 1950	VÚZT Praha
Ing. Vlasta Petříková, DrSc.	17.3.1934	důchodce
Ing. Antonín Slejška	7.9.1972	správce WEBU CZ BIOM
Ing. Miroslav Šafařík	27. 7. 1971	Porsenna Praha
(jediný kandidát na předsedu CZ BIOM)		
Ing. Sergej Ust'ak, CSc.	24. 10.1960	VÚRV Chomutov
Ing. Zdeněk Valečko	24.6.1949	ACRO Karlovy Vary
Ing. Jaroslav Váňa, CSc.	18.3.1940	VÚRV Praha
RNDr. Miroslav Hůrka	neuveдено	AGRO-EKO Ostrava

Žádáme členy Biomu, kteří nemají zaplacené členské příspěvky za rok 2004, případně za rok 2003, aby spolu s členských příspěvkem za rok 2005 zaplatili i dlužné částky.

Zároveň žádáme subjekty, kteří dluží Biomu za objednané a realizované služby, aby dlužné faktury okamžitě uhradili.

BIOM č.19, leden - 2005. Odborný časopis o biomase a informační zpravodaj Českého sdružení pro biomasu

Interní tisk: CZ-BIOM – České sdružení pro biomasu, Drnovská 507, 161 06 Praha 6-Ruzyně.

Zodpovědný redaktor 19. čísla: Ing. Sergej Ust'ak, CSc., Informační a poradenské středisko v Chomutově.

Kontaktujte nás: tel. 474 62 97 26; E-mail: ustak@atlas.cz

Tento časopis též najdete na naše webové strance

<http://biom.cz> nebo <http://www.vurv.cz/czbiom/>